

KRAJSKÝ ÚŘAD
MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ
28. října 117, 702 18 Ostrava

Čj.: MSK 3239/2023
Sp. zn.: ŽPZ/963/2023/Sor
246.2 A10
Vyřizuje: Ing. Gabriela Šorfová
Odbor: Odbor životního prostředí a zemědělství
Telefon: 595 622 693
Fax: 595 622 126
E-mail: posta@msk.cz
Datum: 2023-02-27

Rozhodnutí

Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, ve věci povolení výjimky podle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Výroková část

Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství (dále jen „krajský úřad“), jako věcně a místně příslušný správní orgán podle § 29 odst. 1 a § 67 odst. 1 písm. g) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a podle § 77a odst. 5 písm. o) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“), po provedení správního řízení podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), rozhodl takto:

Právnícké osobě **Povodí Odry, státní podnik, IČO 70890021, se sídlem Varenská 3101/49, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava** (dále také jen „žadatel“) **se podle § 56 odst. 1 a odst. 7 zákona o ochraně přírody a krajiny povoluje výjimka** ze základních podmínek ochrany zvláště chráněného druhu živočicha (dále jen „ZCHD“) uvedených v § 50 odst. 1 a 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, konkrétně ze **zákazu rušení, chytání, přemísťování, zraňování/usmrcování cca 200 ks jedinců/vývojových stádií a ze zákazu poškozování užívaných sídel střevle potoční (*Phoxinus phoxinus*)** v souvislosti s realizací záměru „**Burkvízský potok – Opavice km 0,000 – 0,330**“ (dále také „předmětný záměr“) na pozemcích parc. č. 11/5, 11/6, 11/7, 11/2 v k. ú. Linhartovy, obec Město Albrechtice.

Střevle potoční je dle přílohy III. vyhlášky Ministerstva životního prostředí ČR č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny (dále jen „vyhláška č. 395/1992 Sb.“) zařazena do kategorie ohrožených druhů.

Povolení výjimky je vázáno na splnění následujících podmínek:

1. Žadatel na své náklady zajistí dozor odborně způsobilé osoby – ichtyologa (dále jen „odborný dozor“), který dohlédne na dodržení stanovených podmínek.
2. Maximálně 2 dny před započítáním udržovacích prací v korytě vodního toku bude v záměrem dotčeném úseku proveden odlov jedinců střevle potoční, kterému bude přítomna osoba provádějící odborný dozor.

Odlov střevlí potočních bude proveden minimálně dvakrát s jednohodinovým odstupem. Odlovení jedinci střevle potoční budou neprodleně přemístěni na vhodné náhradní lokality v rámci toku, nejméně 500 m nad horní okraj od hranice záměru.

3. Udržovací práce ve zvodnělém korytě budou prováděny plynule a bez plánovaných časových prodlev, v případě jejich neplánovaného přerušení na dobu delší než 10 dní je nutné odlov a transfer střevle potoční zopakovat dle podmínky č. 2.
4. Odlov střevle potoční nebude prováděn za zvýšených průtoků, při zvýšeném zákalu vody, při teplotě vody nižší než 4 °C nebo při částečně zamrzlé hladině vody.
5. Udržovací práce budou probíhat v období od 1. 8. do 15. 4., tzn. mimo období rozmnožování a rané fáze vývoje juvenilních jedinců střevle potoční.
6. Žadatel je povinen krajský úřad s předstihem (min. 7 kalendářních dnů) písemně (posta@msk.cz, datová schránka, atd.) informovat o termínu provedení záchranného transferu, a tím umožnit krajskému úřadu provádět kontrolu plnění podmínek tohoto rozhodnutí.
7. Do 30 dnů od ukončení prací zašle žadatel krajskému úřadu písemnou zprávu o naplnění této výjimky včetně fotodokumentace záměru. Ve zprávě bude mimo jiné uvedeno jméno odborně způsobilé osoby, termíny zahájení a ukončení prací, termín provedení transferu střevlí obecných a jejich počet (aspoň přibližný).
8. Žadatel umožní povolujícímu orgánu ochrany přírody a krajiny provést kontrolu plnění vydané výjimky, a to i fyzickým zjištěním.
9. Výjimka je povolena do 31. 12. 2024.

Odůvodnění

Krajský úřad obdržel dne 6. 1. 2023 žádost žadatele o povolení výjimky z ochranných podmínek zvláště chráněného druhu podle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny, ze zákazu škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje střevle potoční (*Phoxinus phoxinus*), konkrétně ze zákazu rušit, chytat, přemísťovat, zraňovat a usmrcovat jejich vývojová stadia a poškozovat jimi užívaná sídla, v souvislosti s realizací záměru „Burkvízský potok – Opavice km 0,000 – 0,330“ na pozemcích parc. č. 11/5, 11/6, 11/7, 11/2 v k. ú. Linhartovy, obec Město Albrechtice.

Předmětem záměru jsou udržovací práce ve vodního toku Burkvízský potok. V rámci záměru dojde za účelem uvolnění průtočného profilu koryta vodního toku Burkvízský potok k odstranění nánosů z koryta vodního toku o celkovém objemu cca 400 m³ patrných zejména ve střední a horní části úseku vodního toku a k odstranění náletových dřevin na ploše cca 300 m². Jedná se o upravený a regulovaný úsek toku tvořený otevřeným lichoběžníkem opevněný kamennou rovinou z lom. kamene na štět, na konci zájmového úseku je zděný kamenný spádový objekt. Součástí udržovacích prací by měla být i celková oprava kamenného spádového objektu a vývaru.

S ohledem na dispoziční řešení nelze při realizaci prací provést převedení vody v průtočném profilu. Pohyb v toku bude minimalizován použitím "kráčivé mechanizace", kdy bude nános nahrnut k jednomu břehu, odvodněn a samotné vyzvednutí osušených nánosů bude provedeno ze břehu. Na toku bude cca 10 m před zaústěním do řeky Opavice zřízena zemní hrázka, která bude sloužit ke zmenšení zákalu při realizaci prací a současně bude sloužit pro osazení norné stěny po celou dobu stavby. Předpokládaná doba realizace záměru

je cca 30 dní. Projektová dokumentace k danému záměru není vypracována, jedná se o jednoduché technické opatření na stávajícím majetku správce toku. Předpokládaný termín realizace předmětného záměru je v letech 2023 – 2024 a škodlivá činnost se dotkne cca 200 ks jedinců střevle potoční. K žádosti byl přiložen biologický průzkum: „Provedení biologického průzkumu na Burkvízský potok v obci Opavice“ který vypracoval Český rybářský svaz, z.s., místní organizace Krnov v listopadu 2022 a také fotodokumentace vodního toku Burkvízský potok – Opavice km 0,000 – 0,330.

Krajský úřad posouzením podkladů předložených žadatelem v rámci žádosti dospěl k závěru, že tyto podklady jsou k posouzení otázky, zda výjimku podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny udělit či nikoli dostačující a další podklady již proto nezajistil.

Dnem doručení žádosti bylo ve věci zahájeno správní řízení dle § 47 odst. 1 správního řádu, o kterém krajský úřad prokazatelně vyznamenal (oznámením o zahájení správního řízení ze dne 12. 1. 2023 pod č. j. MSK 7321/2023) všechny známé účastníky řízení i příslušné spolky. Dle § 27 odst. 1 správního řádu je účastníkem řízení žadatel. Dle § 27 odst. 2 správního řádu je účastníkem řízení město Město Albrechtice, IČO 00296228, se sídlem nám. ČSA 27/10, 793 95 Město Albrechtice a Český rybářský svaz, z. s., územní svaz pro Severní Moravu a Slezsko, IČO 004 34 167, Jahnova 890/14, Mariánské Hory, 709 00 Ostrava, v jehož rybářském revíru se předmětný záměr nachází. K účasti ve správním řízení se v zákonné lhůtě dle § 70 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny nepřihlásil žádný spolek. V souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu dal správní orgán účastníkům řízení možnost vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům. Této možnosti nikdo z účastníků řízení nevyužil.

Dle § 50 odst. 1 zákona jsou ZCHD chráněni ve všech svých vývojových stádiích a chráněna jsou jimi užívaná přirozená i umělá sídla a jejich biotop. Dle § 50 odst. 2 zákona je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje ZCHD, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrcovat. Není dovoleno sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stadia nebo jimi užívaná sídla. V případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody nebo v zájmu ochrany přírody, povoluje orgán ochrany přírody podle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny výjimky ze stanovených zákazů.

V daném řízení je předmětem ochrany ZCHD střevle potoční, která je dle přílohy č. III vyhlášky č. 395/1992 Sb. zařazena do kategorie ohrožených druhů. Současně se nejedná o ZCHD, který by byl předmětem ochrany podle práva Evropské unie.

Střevle potoční je druhem, který dosahuje obvykle maximální velikosti 12 cm. Obývá nejrůznější typy tekoucích vod, v nichž množství rozpouštěného kyslíku dlouhodobě neklesá pod 7 mg/l. V chladnějším období roku se vyskytuje v hlubších tůňkách s úkryty, během rozmnožování migruje proti proudu do mělčin se štěrkovými lavicemi, kde probíhá tření a ukládání jiker. Tře se opakovaně od dubna do července a na trdliště vykonávají samci a samice odděleně krátké třecí migrace a tření probíhá v proudných úsecích nad štěrkopísčitém dnem. Mladí jedinci žijí v příbřežních mělčinách, kde jsou proudové stíny a dochází k prohřívání vody. Jedinci střevle potoční jsou schopni v případě pohybu osob a techniky ve vodním prostředí lokalitu rychle opustit, nicméně případné poškození nebo ničení jejich vývojových stadií nelze zcela vyloučit. Rovněž ani při stanoveném odlovu elektro-agregátem, který má dále omezit zbytečné poškozování a ničení vývojových stadií střevlí potočních, není možné zabránit náhodné mortalitě jedinců střevlí.

K povolení výjimky je nutné posoudit, zda existuje jiný veřejný zájem a zda tento zájem převažuje nad konkurujícím veřejným zájmem na ochraně přírody. Ochrana přírody jako taková je veřejným zájmem, přičemž v konkrétním případě veřejný zájem představuje ochrana předmětných ZCHD.

Otázka zjišťování existence veřejného zájmu, resp. zájmů, a jejich vzájemné poměrování je jednou ze základních skutečností, se kterou se orgány ochrany přírody musí vypořádat při rozhodování, zda výjimku podle § 56 zákona o ochraně přírody povolit či nikoli. Ačkoli pojem „veřejný zájem“ obecně není právním řádem výslovně obsahově vymezen, lze z povahy věci dovodit, že zájem je zájmem veřejným, jestliže je zájmem celé nebo podstatné části společnosti (veřejnosti) a směřuje k všeobecnému blahu a dobru. O veřejný zájem se nemůže jednat v případě, kdy jde o zájem individuální nebo zájem úzké skupiny subjektů.

Veřejný zájem lze dle názoru krajského úřadu v tomto konkrétním případě odvodit z povinnosti žadatele zajišťovat v souladu s § 47 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů správu vodních toků, tj. pečovat o koryta vodních toků, zejména udržívat koryta vodních toků ve stavu, který zabezpečuje při odvádění vody z území dostatečnou průtočnost a provozovat a udržívat v řádném stavu vodní díla v korytech vodních toků nezbytná k zabezpečení funkcí vodního toku. Udržovacími pracemi (odstranění nánosů celkovém objemu cca 400 m³) ve vodního toku Burkvízský potok se zvýší protipovodňová ochrana a sníží možnost vzniku závažných škod na majetku při povodňových stavech. V předmětném záměru krajský úřad jednoznačně spatřuje veřejný zájem.

Dále se krajský úřad zabýval poměřením veřejného zájmu na provedení záměru s veřejným zájmem na ochraně přírody, tj. nezasahovat škodlivě do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů. Z biologického posouzení vyplývá, že realizací předmětného záměru dojde ke škodlivému zásahu do přirozeného vývoje střeve potoční. Škodlivý zásah bude minimalizován navrženým zmírňujícím opatřením spočívajícím v načasování předmětných prací mimo období rozmnožování střeve a vývoje raných vývojových stádií a v záchranném transferu dotčených jedinců. Konkrétně bude docházet k rušení, chytání/sbírání, přemísťování jedinců/vývojových stádií v souvislosti se záchranným transferem, ojediněle také k zraňování/poškození a usmrcování jedinců/vývojových stádií v důsledku odlovu elektrickým agregátem, případně pohybu ve vodním toku. Současně může lokálně docházet k poškození biotopu (sídla). Vzhledem k akumulární schopnosti vodního toku je pravděpodobný brzký vznik nových vhodných biotopů pro předmětný druh za současného splnění podmínek protipovodňové ochrany. Na základě výše uvedeného krajský úřad dospěl k závěru, že jiný veřejný zájem v tomto případě převažuje nad zájmem ochrany přírody, neboť realizací předmětného záměru za současného plnění podmínek stanovených tímto rozhodnutím budou významně sníženy přímé i nepřímé dopady na populaci střeve potoční.

V souladu s § 56 odst. 7 zákona o ochraně přírody a krajiny (věta první) správní orgán zohlednil rovněž požadavky na náležitosti rozhodnutí o výjimce podle § 5b odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny. Ve výroku rozhodnutí mají být označeny druhy a množství jedinců, na které se výjimka vztahuje (§ 56 odst. 7 zákona o ochraně přírody a krajiny v návaznosti na § 5b odst. 3. písm. a) téhož zákona). Exaktně určovat množství (počet) jedinců daného druhu, na které se má výjimka vztahovat, má smysl pouze tehdy, pokud se výjimka týká zamýšleného (úmyslného) porušování konkrétních zákonných zákazů a počet dotčených jedinců lze určit, dodržet a kontrolovat. V takovém případě stanovení maximálního počtu dotčených jedinců přispěje k ochraně druhů. V ostatních případech je možné množství zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů pouze rámcově odhadnout, protože počet jedinců v místě a čase realizace záměru, ani kolik z nich bude záměrem dotčeno, nelze při použití přiměřených prostředků exaktně zjistit. Účelem pak není přispět určením množství jedinců k omezení dopadů výjimky, ale spíše deklarovat, jak velkého množství jedinců se může výjimka týkat, a tedy o jak závažný zásah se jedná. V tomto případě lze na základě dostupných údajů, zejména s odkazem na údaje uvedené v biologickém průzkumu, předpokládat, že v předmětném případě budou dotčeny stovky jedinců střeve a jednotky sídel.

Na základě výše uvedených skutečností krajský úřad konstatuje, že zákonné předpoklady pro povolení výjimky dle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny jsou splněny a realizace záměru není v rozporu s veřejným zájmem na ochraně střeve potoční. Proto na základě posouzení žádosti a výše uvedených skutečností žadateli vyhověl a výjimku dle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny povolil. Ve výrokové části rozhodnutí krajský úřad stanovil podmínky, za kterých je možné navrhovanou činnost provádět, s ohledem na zájem ochrany střeve potoční a jejích životních nároků, a které zajistí, aby škodlivý zásah do přirozeného vývoje střeve potoční byl minimalizován. Stanovené podmínky výjimky vycházejí ze zákona o ochraně přírody a krajiny, z žádosti žadatele, z biologického posouzení a ekologických nároků střeve potoční.

Ve výrokové části rozhodnutí krajský úřad zcela konkrétně identifikoval a také popsal výjimkou prolamované zákazy, resp. rozsah a charakter škodlivého dotčení ve vztahu k základním podmínkám ochrany střeve potoční. Přestože krajský úřad stanovil podmínky rozhodnutí tak aby maximálně eliminoval zraňování a usmrcování jedinců střeve potoční, tak je nikdy nelze úplně vyloučit, a proto rovněž povolil výjimku pro **náhodné a neúmyslné zraňování/poškozování a usmrcování jedinců/ vývojových stádií střeve potoční. V žádném případě nejde o výjimku k úmyslnému zraňování/poškozování a usmrcování jedinců/vývojových stádií střeve potoční.**

V podmínce č. 1 výrokové části rozhodnutí krajský úřad stanovil povinnost ekologického dozoru odborně způsobilou osobu, která dohlédne na splnění stanovených podmínek. Za odborně způsobilou osobu lze vzhledem k předmětnému druhu považovat pouze ichtyologa. Maximálně 2 dny před započítáním udržovacích prací v korytě vodního toku bude v záměrem dotčeném úseku proveden odlov jedinců střeve potoční, kterému bude přítomna osoba provádějící odborný dozor. Odlov střevel potočních bude proveden minimálně dvakrát s jednohodinovým odstupem. Odlovení jedinci střeve potoční budou neprodleně přemístěni na vhodné náhradní lokality v rámci toku, nejméně 500 m nad horní okraj od hranice záměru. Smyslem podmínky č. 2 je minimalizace škodlivého zásahu do přirozeného vývoje střeve potoční v místě záměru, kdy dojde k omezení rušení jedinců a rovněž bude minimalizováno riziko jejich náhodného zranění či usmrcení v souvislosti s prováděním udržovacích prací v korytě toku. Odlov jedinců ichtyofauny musí být proveden opakovaně (minimálně 2x), neboť střeve potoční jsou drobné ryby, které neochotně reagují na elektroagregát. Lhůtu 2 dnů pro odlov jedinců střeve potoční před započítáním udržovacích prací krajský úřad stanovil z toho důvodu, aby se odlovení jedinci do úseku vodního toku, ve kterém budou probíhat udržovací práce, nestihli vrátit před zahájením. Přítomnost odborně způsobilé osoby zajistí, aby odlovení jedinci střeve potoční byli vypuštěni do pro ně vhodných biotopů. V podmínce č. 3 je stanovena povinnost provádět práce v korytě VT plynule, bez zbytečných časových prodlev, aby se zabránilo opětovnému návratu transferovaných jedinců střeve potoční do úseku VT, ve kterém probíhají udržovací práce. V případě, že by došlo k pozastavení udržovacích prací na období delší než 10 dní, stanovil krajský úřad z výše uvedeného důvodu podmínku znovuprovedení transferu střeve potoční. V podmínce č. 4 stanovil krajský úřad klimatické podmínky, za kterých není možné odlov a transfer jedinců střeve potoční provádět, a to z toho důvodu, aby nebyl stres jedinců z nepříznivých klimatických podmínek dále zvyšován odlovem a transferem. Podmínkou č. 5 je stanoveno období provádění prací, kdy bylo přihlédnuto k období rozmnožování střeve potoční a práce je povoleno provádět mimo období rozmnožování a mimo období vývoje juvenilních stádií střeve potoční. Pro možnost kontroly dodržování podmínek vyplývajících z tohoto rozhodnutí, jakožto i reportingové povinnosti vyplývající z § 45f zákona o ochraně přírody a krajiny, správní orgán stanovil ve výrokové části tohoto rozhodnutí podmínku č. 6, č. 7 a č. 8. Stanovením těchto podmínek si orgán ochrany přírody zajišťuje, aby byl informován o plnění výjimky, přičemž mimo jiné v návaznosti na tyto informace může dále realizovat následné mechanismy kontroly v podobě státního dozoru v ochraně přírody a krajiny. Obecné provádění dozorové činnosti krajského úřadu zakládá § 85 zákona o ochraně přírody a krajiny (podmínka č.

8). Platnost výjimky vychází z předpokládaného termínu realizace udržovacích prací uvedených žadatelem (podmínka č. 9).

Podmínky uvedené ve výroku tohoto rozhodnutí jsou pro žadatele závazné a jejich nedodržení může být důvodem ke zrušení výjimky, jak stanovuje § 84 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat k Ministerstvu životního prostředí podáním učiněným u zdejšího krajského úřadu, a to ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho doručení (§ 83 odst. 1 správního řádu). V odvolání se uvede, v jakém rozsahu se rozhodnutí napadá a dále namítaný rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení. Podané odvolání má v souladu s § 85 odst. 1 správního řádu odkladný účinek. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřipustné.

Ing. Monika Ryšková, MBA
vedoucí oddělení
ochrany přírody a zemědělství

Rozdělovník

Účastníci řízení:

Dle § 27 odst. 1 správního řádu

- Povodí Odry, státní podnik, Varenská 3101/49, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava (DS)

Dle § 27 odst. 2 správního řádu

- Město Albrechtice, nám. ČSA 27/10, 793 95 Město Albrechtice (DS) Obec Brumovice, Hlavní 75/56, 747 71 Brumovice (DS)
- Český rybářský svaz, z. s., územní svaz pro Severní Moravu a Slezsko, Jahnova 890/14, 709 00 Ostrava – Mariánské Hory (DS)

Na vědomí (po nabytí právní moci):

- Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Regionální pracoviště Správa CHKO Poodří, ul. Trocnovská 2, 702 00 Ostrava (doručeno prostřednictvím e-mailu: poodri@nature.cz)
- Česká inspekce životního prostředí, Oblastní inspektorát Ostrava, Valchařská 15, 702 00 Ostrava (DS)